

Posvet Gozd – naše skupno dobro

Ljubljana, Dvorana Državnega sveta RS, 15. 1. 2015

zapisnik razprave

Časovna omejitev na razpravljalca je bila 5 minut.

	RAZPRAVLJALEC	ORGANIZACIJA	TEMA
1 2:09:47	Roman Žvegljč	Sindikata kmetov Slovenije	Pravice, obveznosti in omejitve lastnikov gozdov po dosedanji zakonodaji ter predlogi kako vidi Sindikat kmetov Slovenije možnost izboljšanja trenutno zatečenega stanja.
	<p>Pozdrav vsem lastnikom kmetijskih in gozdnih zemljišč. Čeprav nas je v tej državi ogromno število lastnikov, nismo dovolj organizirani, povezani in smo največkrat preslišani. Danes sem pogrešal to, kaj si mi želimo in kaj lahko pričakujemo, v katero smer bo zakonodaja šla. Danes smo predvsem poslušali o javnem interesu. Kmetje imamo velikokrat občutek, da smo iz tega javnega interesa izločeni, kot da naš interes lastnikov ni javni interes. Jaz bi pri tem spomnil na to, kar je bilo napisano na zadnjem diapozitivu gospoda Drapala, da mora biti to skupni interes. V Sindikatu kmetov Slovenije in tudi sam osebno ne bomo dovolili in upam, da bo ta razprava, ki se bo dogajala, postala razprava in da bomo deležniki in predvsem lastniki vsaj povedali svoje mnenje. Do zdaj te priložnosti nimo imeli, saj nismo bili niti povabljeni, niti nam ni bilo predstavljeno in smo bili seznanjeni šele iz objave v Uradnem listu. Zastopali bomo interese kmetov, lastnikov gozdov in bomo najostreje nasprotovali vsakršnemu poseganju v naše lastninske pravice, ki jih bomo branili z vsemi možnimi legalnimi in nenazdanje mogoče včasih tudi nedopustnimi sredstvi. Naših pravic si ne bomo dali vzeti, kajti že sedaj smo pri vseh postopkih, naj bo to pri načrtovanju odstrela divjadi, lastniki gozdov nimamo popolnoma nobene besede.</p>		
2 2:13:00	Veronika Valentar	Zveza lastnikov gozdov Slovenije	S širšo javnostjo želimo vzpostaviti dialog, ki bi pomagal zagotoviti obojestransko odgovornost do gozdnega ekosistema kot najpomembnejšega krajinskega in ekološkega elementa, hkrati pa bi lastnikom gozda omogočil pravico do njihove lastnine.
	<p>Navezujem se na nagovor predsednika Državnega sveta, ki je danes izpostavil vprašanje, ali bomo lahko hodili v gozdove. Seveda boste lahko hodili v gozdove. Današnje sporočilo je, da lastniki gozdov iz svojih gozdov ne izganjamo nikogar. Drugo vprašanje je bilo, kakšne pravice naj imajo lastniki gozdov v svojih gozdovih. Iz stališča lastnikov gozdov je pravilno vprašanje obratno: kakšno pravico naj ima javnost v zasebnih gozdovih. In kot tretje bi se navezala na gospoda državnega sekretarja: čas za temeljit razmislek kaj v svojih gozdovih želimo. Jaz mislim, da je ta čas izredno kratek, da ga ni dovolj in da smo ta čas, da ugotovimo kaj v gozdovih želimo, predvsem v državnih gozdovih, imeli 20 let, ko smo videli na kakšen način se gospodarji, ko so podeljene koncesije. Kaj želimo sedaj in kaj je naš javni interes celotne Slovenije, ne le lastnikov gozdov, je to da želimo obuditi našo lesno industrijo. Oromno denarja smo vložili v banke, v slabe terjatve, v naložbe, ki niso prinsle nič dobrega, nismo pa izkoristili tistega, kar pravzaprav imamo in to je les, naše lesno bogastvo.</p>		

	<p>Mi smo trenutno v položaju, ko pripravljamo licitacijo vrednejših sortimentov v Slovenj Gradcu. Kot kaže bo zopet uspela, ampak vsako leto znova se pojavlja isto vprašanje in dilema: kam prodati les predvsem listavcev, ki ni za licitacijo. To je bistveno vprašanje in vprašanje lesne surovine mora biti tisto, ki ga moramo razpravljati ko govorimo o javnem interesu z gozdovi v Sloveniji in ne to, kako bo kdo lahko prišel v gozd ali kako bo lahko nabral kozarec borovnic. Kar se tiče javnega dostopa v gozdove se strinjam z gospodom Joštom Jakšo, ki pravi, da demokracijo dojemamo kot anarhijo. Tukaj si želimo lastniki gozdov predvsem izboljšane nadzora inšpekcijskih služb in seveda nek red, bonton, ki se ga mora zavedati tudi širša javnost.</p>		
3	Marjan Hren	ZLGS, Društvo lastnikov gozdov Dravinja in Hudinja	Odgovorno, strokovno, svobodno in avtonomno gospodarjenje lastnikov z gozdom - za naše skupno dobro.
2:16:43	<p>Lastniki gozdov in vsi zbrani, lepo pozdravljeni v tej za nas vse pomembni temi. Naslov moje teme za razpravljanje je bil odgovorno, strokovno, svobodno in avtonomno gospodarjenje lastnikov z gozdom. To je pa seveda pogojeno s kar nekaj alinejami, od katerih jih bom zaradi omejenega časa naštel le nekaj najpomembnejših: jasno definirana lastnina, kar bolj ali manj imamo; jasno odpredljena odgovornost, tu je večkrat ne kot ja; možnost enostavnih poti do znanja, tu smo tudi kar dobri; jasno razvojno strategijo, ki pogojuje urejeno gozdno zakonodajo in urejen trg za lesne sortimente, povečanje dodane vrednosti; hiter prenos strokovnega znanja na gozdno-lesnem področju v prakso in seveda tu mora biti državni gozd za vzor. To je prvo javno dobro, skupno dobro pa tudi zaradi 2.000.000 delničarjev. Večina naštetih alinej, ki jih danes ne morem vseh naštetih, v Sloveniji ne bi vzdržala konstruktivne kritike. To je tudi glavni vzrok, da smo tako daleč od nivoja Avstrije, žal tudi za Čehi in Slovaki. Vendar na takih temah z optimizmom lahko zremo vnaprej. Postavljal bi par vprašanj, ki so mogoče res provokativna, na katera ne pričakujem odgovore nanje tukaj, ampak v pripravi nove zakonodaje in skozi razprave, ki se bodo dogajale v pripravi zakonodaje. So pa zelo direktna. Našemu društvu so jih postavili mladi prevzemniki in kmetje, ki so bolj napredno misleči: Zakaj na primer trije kmetje na Pohorju, ki imajo skupaj preko 200 ha gozda, vso nastanitveno in kulinarčno ponudbo s turizmom, ne morejo imeti lovskega turizma in gostom omogočiti lov v lasntem gozdu? Drugič, zakaj dva kmeta, posestnika na našem koncu, vsak z nekaj 10 ha gozda ne morata opravljati zelene dopolnilne dejavnosti pridobivanja gozdnih sadežev v lastnem gozdu z omejitvijo dostopa drugih. Tretjič, zakaj lokalne skupnosti, občine, ne morejo zaračunavati cenovno sprejemljive vsote ekosistemskih storitev naših gozdov, tudi pri nas v Zrečah, kjer smo kar turistični, za sprehode, nabiranje sadežev in ostalega, saj menda vsi v Sloveniji pa tudi širše v Evropi dobro vemo, da danes nič ni zastoj. Se pa lahko sprejemljiva vsota sigurno določi. Če gledamo slovenko statistiko gozdov vidimo, da je gozdna posest privatnih lastnikov takšna, da tudi odgovor na ta tri vprašanja ne bi smel biti problem, ker bi zadeval zelo majhen delež kmetov, ki pa bi ustvarjali dodano vrednost. To je svobodno podjetništvo in takih vprašanj se ne smemo bati. Imam pa še en predlog: zelo sem bil vesel, ko sem na Umanoterini spletni strani odkril marsikaj koristnega in si želimo tudi sodelovanja z njimi. Povedal bi samo eno stvar. Ker bo prvi šel državni gozd v zakonodajni posopek, bi mogoče to Koalicijo za gozd spremenili v koalicijo za državni gozd; lasniki pa ustanovili koalicijo za privatni gozd, vsi skupaj pa potem sodelujmo v Koaliciji za slovenski gozd. Potem mislim, da bomo res delali za skupno dobro.</p>		
4	Rajko Štefanič, predsednik in Klemen Matk	Zveza lastnikov gozdov Slovenije	Gozd
2:21:57	<p>Rajko Štefanič: Lepo pozdravljeni vsi prisotni, posebej lastniki gozdov in seveda tudi strokovnjaki iz področja gozdarstva. Lastniki se zavedamo, da rabimo stroko, upam pa, da se tudi strokovnjaki gozdarji zavedate, da rabite nas lastnike, ker oboji skupaj tvorimo gozd in to zaradi česar</p>		

smo na posvetu. Izrazil bi pohvalo Umanoteri in Državnemu svetu, da se je končno sprožila široka javna razprava o pomenu in mnogih funkcijah, ki jih gozd upravlja in nudi kot javno dobro. Za vse prebivalce, lastnike in nelasnike, bi izpostavil primer. Na svoji posesti imam izviri pitne vode, katerega si nikoli v zgodovini niso lastili moji predniki niti si ga ne sam. To smatram za javno dobro. Lastniki gozdov se pa se bojimo, da bo nekdo pod krinko skupnega dobrega prodal koncesijo na tem mojem studentu, izviri. Na to ne bomo imeli nobenega vpliva, nihče nas ne bo vprašal in tudi na to anomalijo lastniki gozdov opozarjamo skladno z naslovom današnjega posveta. Veseli me, da ste na vabilu napisali misli dr. Boštjana Anka, zagovornika trajnostnega gospodarjenja v gozdu. Naj mi bo dovoljeno, da nadaljujem z navedbami Boštjana Anka in magistra Franca Perka, ki sta v Gozdarskem Vestniku leta 2012 napisala, da se je spremenil družbeno-gospodarski položaj slovenskega kmeta, saj ostaja pogled nanj in na njegovo mesto v povojni preobrazbi slovenskega podeželja nedorečen. Ta preobrazba je bila v sedmih desetletjih vsestranska, globoka, kmetu pa vse manj prijazna. Naše gozdarstvo je v tem času napredovalo, dobili smo vrsto ustnov, izgubili pa smo kompas do človeka, do kmeta, do lastnika gozda. To so besede dveh strokovnjakov gozdarstva, vrhunskih, ne moje. Samo citiram, ker je v uvodu vabila tudi bil citiran gospod Anko. Ob družbeno neopredeljenem odnosu do kmeta, se je stroka obrnila v gozd in njegove naravne zakonitosti, kar je samo po sebi tudi prav, žal pa v današnjih časih tudi spregleduje, da o usodi gozda odločajo tudi družbene zakonitosti. Ta pogovor, ki ga imamo, se naj nadaljuje v razpravah. Lepo prosim, da nas vključujete tako kot ste nas danes tudi v prihodnje in da z našimi pripombami Zveze lastnikov gozdov tvorno oblikujemo novi Zakon o gozdovih in novi Zakon o lovu in divjadi. Zaključujem s tem, da so ti predlogi, ki jih dajemo, podprti s šestimi deležniki v prostoru, ki ga pokriva naše gospodarstvo. Samo še vrednotnice omenim in neham. S 1. 1. 2015 je začel veljati zakon

o vrednotnicah in sleherni državljan lahko kupi za 9 EUR dovoljenje, da nabira godzne sadeže na tuji površini, jih vlaga in prodaja. S tem je kupil tudi neke vrste obrtno dovoljenje, kar nikakor ni v skladu z ostalimi zakoni, ki veljajo v naši družbi. Hvala lepa!

Klemen Matk: Danes smo veliko slišali okoli javnega interesa, o čemer ne bi več veliko govoril. Večinoma se pri gospodarjenju s tem javnim intresom kažejo slabši rezultati, ko pa gledamo javni intres za državljanke Slovenije, ki ga rabijo v vsakdanjih korakih, da svoje življenje popestrijo z obiski v gozdovih, vseeno mislim, da še vedno dobro deluje. Opozoril bi na par stvari, ki jih pričakujemo gospodarji na slovenskem in jih bomo v prihodnje zahtevali. V prvi vrsti zahtevamo zakonodajo za upravljanje z možnostmi, ki nam jih daje narava. To moram povedati, da gre za lesne in nelesne funkcije gozda. Les, turizem, lov, pridelki gozdov, to so gospodarske funkcije, ki jih lahko nekako ovrednotimo in od njih živimo v takih okoljih, kjer za druge dejavnosti ni takih možnosti. Druga zadeva je, da bomo podpirali žagarje, predelovalno industrijo v ideji, da je lesno predelovalno industrijo treba podpirati s strani bank, države in zasebnih vlagateljev. Banke bi morale imeti posluš, da mala družinska podjetja podpirajo, da so likvidna, da so možna v kratkem času plačevati les, da so lahko konkurenča avstrijskim sistemom, za katere banke imajo posluš in interes. Pri nas pa banke nimajo posluš do gospodarstva, posebno do kmečkega ne. To je ena bistvena zadeva, ki v Sloveniji ne štima, da lesna veriga ne potegne tako, kot bi morala.

Tretja točka. Predlagamo gospodarsko vzdržno skupnost, ki bo temeljila na vzajemnosti ponujenih storitev. Vzajemnost. Delovna mesta, ki so resnično potrebna in ne obremenjujejo po nepotrebem vitalnosti gospodarstva. Ko jaz nekoga rabim, sem ga pripravljen plačati. Delovna mesta morajo biti konkretna in potrebna v družbi. Želimo konkurenčnost ponudb strokovnjakov strokovnih služb pri svetovalnih delih v gozdovih. Vsaka nova generacija študentov na gozdarski fakulteti je lahko zaskrbljena glede zaposlitve v Sloveniji. Javna uprava je pač

	<p>preširoka in bodočih diplomantov mogoče ne bo mogla zaposliti. Sami pa sploh nimajo možnosti, da bi kot privatniki, samostojni podjetniki delovali kot svetovalci, ki bi nastopali samostojno na trgu. Tudi o tem bi morali razmisliti, da bi skozi drugačno organiziranost počasi lahko tudi to zagotovili. Še ena točka, ki se mogoče gozdov manj tiče, ampak skupnega dobrega, so vodotoki. Na vseh vodotokih je razglašeno javno dobro ali skupno dobro. Po naravovarstvenih smernicah so ti vodotoki razglašeni v razrede in skoraj nikjer, kjer so nekoč stali mlini in žage ni mogoče graditi vodnih objektov, na primer vodnih elektrarn. Saj smo vendar družba, ki je odvisna od energije. To je potrebno spremeniti. Ali je smotrno pri gospodarjenju z javnim interesom, da je to vse prepovedano? Ali to morda čaka na nekoga, ki bo prišel s kapitalom in rekel: pogledjte, zdaj bom pa jaz gradil na tvoji zemlji. Predlagamo obvezno uporabo lesa v objektih javnega značaja. V vseh objektih, ki jih država gradi bi morali uporabljati slovenski les. Na cestah za cestne ograje. Saj mogoče ponekod ni smotrna, ampak mogoče v kakšnih posebnih okoljih, kjer ni prevelikih hitrosti je to zanimiva zadeva. Predlagamo znižano davčno stopnjo za drva in les za kurjavo, ker je toplota taka osnovna pravica kot je hrana. Naša oblast za to nima posluha, kljub temu, da je to normalno v vseh evropskih državah, ki so pomemben akter na področju lesarstva. Želel sem tudi povedati, da nas kmete in gozdne gospodarje pogosto pozabite, ko razmišljate o našem življenjskem in gospodarskem prostoru. Želel bi, da to ozavestite in da nas vključujete. Ne bomo se preveč vtikali v področja, ki se nas neposredno ne tičejo, ampak področja, ki se nas tičejo si pa ne bomo dovolili, da bi nam ga odvzeli in da nas ne bi upoštevali pri tem kar zahtevamo. Še nekaj čisto na kratko. Če bi se več spraševali o pridnosti, o delu in učinki dela in to dejansko živeli v vseh poklicih, bi se med seboj spoštovali in sploh ne bi bilo vprašanja kaj je skupno dobro, saj bi to vsaj nosil vsak v srcu. Ne bi bilo potrebnih nobenih podpisovanj ali ščitenja tega na račun nekoga drugega. Hvala za možnost besede.</p>		
<p>5 2:35:23</p>	<p>Janez Beja</p>	<p>ZLGS, KGZS, podpredsednik</p>	<p>Če je gozd naše skupno dobro, ali so potem tudi vse davščine SKUPNO DOBRO?</p>
<p>Hvala za besedo in lep pozdrav spoštovani kmetje, lastniki gozdov. Zelo mi je žal, da gostitelj ne prisostvuje zraven, ampak verjetno ta debata, ko smo prišli na vrsto navadni državljani, ni pomembna. Gospod sekretar je rekel, da je v teh dvajsetih letih odkar... naš gozd bogatejši. Vprašal bom: Za koga? Sigurno ne za lastnike gozdov in kmete. Moje izhodišče v govoru bo temeljilo na bremenih, stroških in davkih, ki bremenijo lastnike gozdov. Naslov posveta je čudovit, vendar mu manjka bistvo- naše skupno breme. Veliko vas je govorilo o pozitivnih plateh gozda, nihče oziroma malo pa se je govorilo o bremenih, ki se nanašajo na lastnika gozda in sam gozd. Začel bi s katasterskim dohodkom. Naštel bom samo nekatere prejemke, zaradi katerih katasterski dohodek drastično zmanjšuje upravičenost do državnih sredstev lastnikov gozda oziroma ožjim članom družine: starševski dodatek, starševsko nadomestilo, pomoč ob rojstvu otroka, otroški dodatek, dodatek za veliko družino, denarna socialna pomoč, varstveni dodatek, državna štipendija, znižano plačilo vrtca, dodatna subvencija malice za učence in dijake, subvencija kosila za učence, subvencija prevoza za dijake in študente, za katere vemo, da so naši dijaki, otroci zelo oddaljeni od centrov in so močno prikrajšani pri tej subvenciji. Oprostitev plačila socialno varstvenih storitev, prispevek k plačilu družinskega pomočnika, subvencija najemnine, pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev, pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje. In seveda naštel nisem vseh, ker sem omejen z minutažo. Res pa je, da na osnovi davka katastrskega dohodka plačamo dohodnino, davek na katastrski dohodek, in seveda direktno pristojbino za vzdrževanje gozdnih cest, za katere pa smo danes že slišali, da jih ne uporabljamo le lastniki gozda ampak imajo širši pomen.</p>			

	<p>Naj omenim, da ima vlada velike apetite pri zvišanju katastrskega dohodka, obenem pa pozablja, kdo vse uporablja gozd. Danes je bilo na to temo veliko povedano, ampak obremenjeni pa so samo lastniki. Ker pa to še ni dovolj, se nam obeta davek na nepremičnine. Mislim da ni nikogar v dvorani, ki se ga ne bi v lanskem letu in letu 2013 tako ali drugače dotaknil. Ponovno apeliram na vse, slišali smo, da so uporabniki gozda vsi. Ne morejo biti pa bremena le na lastnikih gozda. Omenil bi še breme, ki lastnika gozda hudo bremenijo, niso pa direktno povezana s finančnimi stroški. Začel bi z divjadjo, ki nam v gozdovih dela stoletno škodo oziroma siromaši kvaliteto gozda. Nenehno opozarjamo Ministrstvo, Zavod za gozdove, da se bodo te institucije morale odločiti, kaj želijo imeti v gozdu. Ali preštevilčno divjad ali pa pomlajen gozd, katerega bodo naši zanamci koristili in plemenitili tako kot smo slišali. Ali bo vrednost lesa 200 EUR ali 450 EUR. To je bistvo opozarjanja na te divjadi.</p> <p>Na koncu so še nabiralci, kolesarji, pohodniki in tisti, ki močno zmanjšujejo vrednost gozda - motoristi. Poleg tega smo danes tudi slišali o naravi, ki nas pesti od žledoloma, viharjev, podlubnikov in tudi suše, ki se na Zavodu za gozdove niti ne omenja. Na koncu bi še ponovil, da če želimo imeti gozd kot skupno dobro, moramo imeti na koncu vsi prevzeti skupno breme in stroške, ki jih zahteva gozd in država. Naj še enkrat opozorim, da koristniki našega gozda so prebivalci daleč naokoli, saj prav zaradi naših gozdov lahko dihamo čisti zrak. Zavedati pa se moramo, da je odvisno od dialoga in zdrave kmečke pameti, od lastnikov in ministra, vlade in tako naprej, v kolikšni meri bomo pustili odprt gozd.</p>		
<p>6</p>	<p>Uroš Brankovič</p>	<p>Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj</p>	<p>Spodbujanje neaktivnih lastnikov gozdov k gospodarjenju</p>
<p>2:42:14</p>	<p>Lepo pozdravljeni ter hvala organizatorjem in doseganjim predavateljem. Rad bi podal mnenje glede problematike neaktivnih lastnikov gozdov, kar izhaja iz problematike že omenjene razdrobljenosti slovenske gozdne posesti. Ta neaktivnost ima veliko slabih učinkov predvsem glede izvedbe negovalnih del in tudi samega poseka v gozdu, s tem pa se izgubi tudi veliko ekonomskih priložnosti, hkrati pa se tudi dolgoročno slabša oziroma je ogrožena kakovost lesa v slovenskih gozdovih. Ta neaktivnost je na eni strani, kot sem omenil, zmanjšana izvedba negovalnih del ter tudi poseka, sočasno pa to tudi otežuje vsem aktivnim lastnikom gozdov, katerih predstavniki ste danes tudi tukaj, njihovo gospodarjenje. Velik del teh lastnikov, predvsem so to manjši lastniki, nima nekega interesa za gozdarjenje, s tem pa tudi nima znanja in veščin za aktivno gospodarjenje. To izhaja iz tega: ali je bil njihov gozd podedovan oziroma na tak ali drugačen način so že dlje časa odmaknjeni, nimajo stika z gozdom, z gozdno posestjo, o tem niti ne razmišljajo. Tako da za pristop do njih, njihovo aktiviranje in rešitev tega problema bi bilo potrebno upoštevati socialne, kulturne, psihološke lastnosti, ki označujejo te lastnike teh gozdov ter jih tudi upoštevati pri pristopu za njihovo aktiviranje; bodisi bi začeli z aktivnim gospodarjenjem ali pa mogoče, kar bi bilo koristno, ker je tudi veliko aktivnih lastnikov gozdov, ki znajo gospodariti, da bi se to dalo ali zadrugam ali pa mogoče gozdarskim podjetjem v upravljanje ali aktivno gospodarjenje. Glede tega znanja in veščin, ki jih primanjkuje, ne govorimo samo o gozdarjenju, o posekih, ampak tudi o poznavanju pomembnih okoljskih funkcij gozdov. Veliko se omenja, da naj bi davek na nepremičnine to rešil, ker bi ljudi prisilil, ali da začnejo aktivno gospodariti ali pa da posest prodajo. Ampak vprašanje je, ali je to res in ali je potrebno vedno vse začeti reševati samo z neko finančno prisilo. Mislim, da imamo veliko znanja in zavedanj kako to gospodarjenje spodbuditi z nekimi pozitivnimi motivacijami, spodbudami, predvsem da se predstavi tem lastnikom neke finančne koristi. Tu ne govorimo samo o državnih subvencijah in spodbudah, ampak tudi v čisto tržnih koristih. Predvsem je veliko lastnikov gozdov, ki živijo v mestih in ki imajo duhovno povezanost z gozdno naravo in bi se tudi na ta način dalo na njih</p>		

	<p>»potrkat« ali pa tudi v luči številnih okoljskih oziroma vremenskih ujm v zadnjem času, bi se jim tudi preko tega dalo predstaviti pomembnost, da so aktivni pri gospodarjenju ali da vsaj poskrbijo za aktivno upravljanje z gozdom. Mnenje našega centra je, da bi bilo potrebno te manj aktivne lastnike vključiti v obvezno izobraževanje o gozdu, pomenu gozda ter tudi o pomenu gozdarjenja, o njegovih funkcijah, priložnostih, predvsem pa tudi nevarnostih, ki jih s svojim neaktivnim gospodarjenjem prinašajo za gozd celotnega območja. To izobraževanje bi bilo lahko, če bi bilo obvezno tudi delno subvencionirano. Predvsem pa bi bilo potrebno, ker vem da so se revirni gozdarji na območnih enotah s tem že ukvarjali, ampak mogoče ni bilo takega odziva, bi bilo res potrebno upoštevati značilnosti te ciljne skupine, predvsem pri vsebinah pa tudi potem pri pristopu in načinu izvedbe to upoštevati, ker bi se jih sigurno dalo pritegniti. Če je nekoga možno pritegniti k predstavitvi teh vsebin, je tudi možno, da se ga aktivira. Trenutno pa ker je ta pristop zelo klasičen, naravan na aktivne lastnike gozdov, se v bistvu to ljudi sploh ne dotakne – te možnosti in pozivi za aktivno gospodarjenje. Upajmo, da bo aktivnega gospodarjenja v naslednjem obdobju več, s tem pa se bo tudi ohranil potencial, ki ga imamo v slovenskih gozdovih. Hvala!</p>	
<p>7 2:49:06</p>	<p>Anton Može</p>	<p>nerešena lastnina gozdov, Senožeče</p>
<p>(Predstavitve s prezentacijo) Hvala za besedo. Tudi na Primorskem imamo težave z gozdovi, predvsem pa z delom, ki ga tukaj nekateri med nami poznamo- to so gozdovi, ki nimajo lastništva je. naj povem, da to neomogočeno gospodarjenje z gozdovi obsega v našem slovenskem prostoru okrog 2 %. To so gozdovi, ki so bili vrnjeni z odločbo okoli 59. leta, predvsem se gre za gozdove slabše kvalitete, torej 3. kategorije. Govori pa odločba o tem, da se vrnejo ta zemljišča posameznim skupinam vaščanov, ki so bili v odločbi navedeni. Vsebina odločbe je tudi to, da morajo to urediti do 62. leta. Kot smo danes slišali od predstavnikov Zveze lastnikov gozdov, smo kmetje in gozdarji tisi, ki upravljamo z njivami in gozdovi in seveda tako je bilo tudi takrat. Ta in še veliko takih pogodb je šlo v veliko primerih mimo in niso bile urejene. Poudariti moram tudi, da je ta pogodba zahtevala, da se uredi parcelacijo in potem to parcelacijo tudi zapiše v zemljiško knjigo. Zdaj prihajamo konkretno na parcelo, ki ima 14 ha in je v katastrski občini Gabrče. Tu imamo sedaj 31 lastnikov. Med njimi je tudi Republika Slovenija, ker so določeni v tem času pomrli in nimajo naslednikov in kot vemo to pripada potem državi. Naša želja je predvsem to, da uredimo lastništvo. Tu pa pridemo do kamna spotike: od tukaj navedenih so samo trije proti temu, da uredimo solastništvo. Zakaj solastništvo? Ker je želja večine, da ohranimo gozd v celoti, ne pa da ga razdelimo na posameznike. Tu je potem tudi želja, da bi bilo upravljanje te solastnine strokovno. Pripravil sem tudi kalkulacijo tega, kaj pomeni izguba v tem času nastale škode zaradi negospodarjenja v gozdu, v katerem že 30 let ni bilo sekire, torej drevo pri drevesu, sušenje, podiranje in podobno. Mi smo tukaj prikazali izgubo za 10 let na 14 ha. Podatki so zelo zanimivi, upam, da bom uspel vse razložiti. Če bi opravili prvi posek pred destimi leti, bi bilo na 14 ha po ceni, ki je danes, bi to znašalo 23.297 EUR. Potem imamo letni donos za zadnjih 10 let, če bi sekali, 13.600 EUR. Če torej pogledamo ta znesek, ki bi ga dobili lastniki, če bi bilo to urejeno in bi bilo možno gospodarjenje, bi država od tega dobila skupno 7.412,55 EUR (davek od katastra in 20 % DDV). Tu imamo na hitro prikaz agrarnih skupnosti, ki imajo tudi več kot polovico neurejenega lastništva. Za sklep: zadovoljen sem, da je med nami ostal tudi gospod Jakša, ki pozna delno te probleme, ste pa v dvorani tudi nekateri, ki se s tem soočate oziroma poznate te primere, še posebno bi tukaj izpostavil Tineta Premrla. Mi predlagamo, da solastnino uredimo tako, da je dovolj 75 % lastnikov za ureditev solastništva. To je preprosto umestitev ene določbe v zakon, ki bi to pokrival. S tem imamo omogočeno upravljanje oziroma gospodarjenje. Do zdaj pa kot vidite je to upravljal zakon iz 65. leta, za katerega verjamem, da je zastarel in verjamem tudi v to, da je naša skupna želja, teh ki smo danes tu in širše, da že enkrat to uredimo, ker tukaj izgubljam tako bodoči lastniki kot država pri proračunu</p>		

	denar, ki ga štejejo v milijone. Hvala za pozornost.		
8 2:55:47	Tomaž Mihelič	Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS)	Spodbujanje lastnikov k ohranjanju gozda
<p>Hvala lepa! Jaz sem imel odličen uvod v mojo predstavitev, diskusijo, govoril bom pa ravno o nečem obratnem, kot je govoril kolega dve predstavitvi pred mano, torej o stimulaciji lastnikov za ohranjanje gozda in narave. Če hočem to umestiti, moram na situacijo v Sloveniji pogledati širše. Če pogledamo gospodarjenje z gozdom v Sloveniji in ga primerjamo s svetom, vidimo, da je Slovenija, in pri tem za nalašč uporabljam še sedanjik, ekstremen primer: Imamo gospodarjenje na ekstremno velikih površinah, zelo prilagojeno in zelo sonaravno in trajnostno naravnano. Drug ekstrem bi bil, da bi imeli gozdove, ki se ne te vidike gospodarjenja čisto nič ne ozirajo in v katerih se gospodari predvsem v smislu donosa. Kaj pa se trenutno v Sloveniji dogaja? Trenutno se v Sloveniji gospodarjenje intenzivira. Logično, prejšni in obstoječ sistem je nastajal v drugačni lastniški strukturi in logična posledica trenutne lastniške strukture je, da se teži k temu, da ima lastnik čim večji donos. To je povsem logično in upravičeno. Če pa bomo šli v tej smeri, se nam pa lahko zgodi spet en drug sistem. Se pravi če bomo gospodarjenje samo intenziviral pa bomo padli v sistem, ko bomo imeli seveda manj prilagojeno gospodarjenje, ampak spet na tej veliki površini. Slovenija ima ekstremno majhen delež gozdnih rezervatov in če pogledamo zgodovino, se ta še zmanjšuje. Edena od rešitev je sigurno v stimuliranju lastnikov, ker je teh veliko. Tukaj ne ciljamo na tiste, ki resnično živijo od gozda in imajo sigurno zelo jasno definiran odnos do gozda. Za kaj bi šlo? Če pogledamo, zakaj se ljudje udejstvujemo, se ponavadi zaradi štirih gonilnih sil: denarja, strasti, slave, dobrega počutja ali mirne vesti. To so štiri gonila, ki ponavadi ženejo ljudi, da nekaj počnejo. Prepričan sem, da prva ni tako močna in da v Sloveniji obstaja kar nekaj lastnikov iz teh dveh skrajnosti. Eno smo slišali prej, dve diskusiji pred mano- o neaktivnih lastnikih. Če bi se ti zavedali pomena gozda, da se odrečejo sekanju, kar ne pomeni, da bi se odrekli upravljanju z gozdom, bi naredili ogomno. Problem je, ker se lastnik tega ne zaveda. Ne zaveda se, kaj bi naredil za gozd, za skupno dobro in za svoje dobro počutje ali pa za svojo strast. Na drugi strani imamo lastnike, ki imajo toliko gozda, da jim ta ne predstavlja osnovne eksistence. Ne samo lastnike, imamo tudi inštitucije lastnike. Prepričan sem, da je stimulacija njih za določanje predelov gozda, ki bodo namenjeni tudi drugemu kot gospodarjenju v smislu pridobivanju lesa, ekstremno pomembna. In tukaj država mora začeti s stimulacijami.</p> <p>Stimulacije so lahko zelo različne. Za nalašč bom izpostavil stimulacijo odkupa gozda v državni gozd. Jasno, lastnik ga bo prodal, če bo videl, da se v državnem gozdu bistveno drugače gospodari kot v njegovem. Včasih je lahko tukaj tudi razočaran. Imamo pa veliko možnosti - ne samo stimulacije z razbremenitvijo davčnih bremen, ampak predvsem vplivanje na zavest, se pravi vplivanje na dve zelo pomembni gonili kot sta strast in dobro počutje oziroma mirna vest. Tega se pogosto premalo zavedamo. Jaz opažam, da so lastniki, ki jim denar ni glavno gonilo, pogosto manj glasni, sem pa prepričan, da so zelo številčni in zato vidim v tem tako priložnost.</p>			
9	Tomaž Jančar	Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije	Javni gozd v službi izpolnjevanja obveznosti države v zvezi z varstvom narave

3:01:13		(DOPPS)	
<p>Hvala za besedo! Jaz bom povedal danes nekaj misli v zvezi z mednarodnimi obveznostmi države do varstva narave. Danes smo slišali veliko predstavnikov lastnikov zemljišč, lastnikov gozda. Jaz bom danes govoril tudi v imenu ene skupine lastnikov gozda, ki ponavadi ni vabljen na te kongrese in simpozije: to so živalske in rastlinske vrste, ki živijo v tem gozdu. Se pravi za razliko od drugih lastnikov, ki živijo od tega gozda, so tam doma in če s tem gozdom delamo preveč intenzivno, izgubijo svoj dom. V svetu se biodiverziteti, kot se učeno reče rastlinskimi in živalskih vrstam, godi slabo. Vsako leto ocenjujejo, da izumre 10.000 vrst, kar je ena vrsta na uro v povprečju. Se pravi odkar smo zjutraj začeli, so tri vrste na svetu manj. To seveda ni dobro in zaradi take situacije nas včasih malo zapeče vest. Zaradi te slabe vesti so politiki v preteklosti sprejeli kar nekaj predpisov, konvencij, direktiv, s katerimi so zavezali svoje države, da bodo te vrste do neke mere ohranjale.</p> <p>Pri tem nam gre relativno slabo. V Braziliji napreduje uničevanje deževnega gozda zelo hitro. Pri nas v našem gozdu stanje ni tako slabo kot je v Braziliji, kljub temu pa imamo nekaj vrst, ki so eksistenčno odvisne od tega, kako se gospodarji. In mi imamo obveznost zaradi konvencij in direktiv, ki smo jih podpisali, do tega življenjskega prostora. Tu nam ne gre dobro. Povedal bom na primeru, ki ga je omenil kolega pred mano. Relativno malo gozda bi bilo potrebno v Sloveniji ohranjati v naravni obliki, par procentov, da bi nekatere živalske vrste lahko preživele; tiste, ki rabijo tak gozd. V zvezi s tem smo v Sloveniji pred desetletji ustanovili nekaj gozdnih rezervatov, ne zelo veliko, in zaradi mednarodnih obveznosti, ki smo jih sprejeli, smo se zavezali, da bomo to ohranjali. Pa ne ohranjamo. V desetih letih smo ukinili 2.000 ha gozdnih rezervatov. Zakaj? To so bili rezervati, ki so bili razglašeni na privatni zemlji ali zemljišču v denacionalizacijskem postopku vrnjeno upravičencu. Seveda, mi ne moremo obveznosti države prenesti na lastnika in zahtevati, da ne seka, ker je to pomembno za ohranjanje narave. Po drugi strani pa ima ta država, ki ima te mednarodne obveznosti, v svoji lasti četrto milijona gozda. Več kot zadosti, da precej zaslužimo v proračun in še nekaj naredimo za ohranjanje narave in na to bi želel opozoriti in apelirati na pirpravljalce nove zakonodaje, da te mednarodne obveznosti Slovenije do ohranjanja narave vzamejo bolj resno kot zdaj, da v zakon vgradijo mehanizme, da se bo tisto malo naravnega gozda, kar je potrebno, ohranjalo in da se bo to ohranjalo predvsem v državnih gozdovih, da se ta obveznost ne prevaljuje na privatne lastnike.</p> <p>Povem še enkrat: V Sloveniji imamo javnega gozda za to dovolj. Zdaj v smislu naših mednarodnih obveznosti z njim gospodarimo slabo. Predvsem smo omogočili, da nekateri naši sodržavljeni zelo dobro služijo z gozdom, s tem pa kršimo svoje obveznosti, ki smo jih dali tudi drugim državam. Pa še eno stvar bi rekel: V Sloveniji davkoplačevalci vsakih sedem let zberemo 2.000.000.000 EUR, ki se razdelijo med kmete za kmetijske subvencije za razvoj podeželja. To niso majhni zneski, to pomeni 3.000 EUR na vsako družino. Rad bi videl, da se en del tega denarja usmeri za ohranjanje gozda.</p>			
10	Vida Ogorelec	Umanotera	škodljive subvencije v gozdarstvu
3:06:56	<p>Hvala za besedo in lep pozdrav! Na Umanoteri gozdarstvo prepoznavamo kot eno res osrednje področje na usmeritvi Slovenije v trajnostno, nizkoogljično družbo in sicer po dveh straneh. Po eni strani s tradicijo trajnostnega gospodarjenja z gozdom, ki je lahko zgled tudi drugim gospodarskim področjem kako lahko uravnotežimo različne funkcije, po drugi strani pa čisto konkretno v smislu gospodarskega potenciala. Namreč v analizi o zelenih delovnih mestih smo evidentirali potencial 50.000 zelenih delovnih mest v gozdno-lesni verigi. To je sicer splošno</p>		

	<p>znano dejstvo in gre za en zelo kakovosten potencial delovnih mest, ki izhajajo iz našega lokalnega, trajnostno pridelanega vira. Ta material bi tudi lahko nadomeščal materiale iz drugih industrijskih procesov.</p> <p>V smislu ekonomskega vidika pa bi morda dala en kontrapunkt na to, kar je bilo prej rečeno o bremenu, in sicer smo v naši analizi o zeleni pročiščalski reformi leta 2013 evenditirali, da gozdarski sektor prejme čez 35.000.000 EUR okolju škodljivih subvencij in glavnina tega (25.000.000 EUR) je iz prenizkih cen za les iz državnih gozdov, ki jih država daje v upravljanje s koncesijo, kar pomeni, da bi bilo smiselno v prihodnje to uravnovežiti.</p> <p>Pričakujemo, da bo gozdarstvo tudi v prihodnje kot stroka, ki upravlja z večinskim deležem površine gozda, še naprej ravnala odgovorno in da bo še naprej uravnovežala te tri funkcije, da bo še naprej skrbela za ekosistemsko funkcijo tudi z gospodarskim prispevkom, kar pa posledično podpira tudi družbeno funkcijo.</p> <p>Na zaključku pričakovanja od nove zakonodaje, ki zdaj nastaja, mi smatramo, da bi v odprtem in kakovostnem procesu lahko uskladili vse interese, ki se porajajo ob sprejemanju, in Umanotera pričakuje, da bodo prevladali razum, dolgoročni pogled in javni, ne pa ozki zasebni interesi, če parafraziram Ghandijeve misli, da je v Sloveniji dovolj naravnih virov za vse potrebe vseh nas ne pa tudi za ves pohlep nekaterih. Pričakujemo, da bo rezultat tega procesa, da bo gozd kot prostor in gozdarstvo kot stroka, da se bosta pomladila s to zakonodajo in da se bo nadaljevala ta večstoletna, res bogata tradicija slovenskega gozdarstva. Za to si bomo v okviru Koalicije za gozd aktivno prizadevali.</p>		
11	Jure Justinek	Čebelarica zveza Slovenije	Zagotavljanje »odprtosti« gozdov za namene izkoriščanja čebelje paše
3:11:08	<p>Hvala lepa in dober dan! Tudi čebelarji smo del tega prostora in čebele so del godznega prostora. Radi bi opozorili, da okoli 80 % do 90% vse hrane čebele proizvedejo v gozdu in jo tudi tam predelajo, zato se čebelarji čutimo, da spadamo tudi v gozd in pričakujemo, da se pri pripravi nove zakonodaje upošteva tudi ta vidik, da nam bo ta prostor v gozdu tudi v prihodnje zagotovljen, seveda v soglasju z lastniki in državo, kot je bilo to sedaj.</p>		
12	Miha Krofel	Biotehniška fakulteta, Odd. za gozdarstvo	Ekološke in družbene funkcije gozdov v Sloveniji
3:12:23	<p>Hvala in lep pozdrav! Osredotočil bi se predvsem na ekološke funkcije, ki jih opravljajo državni gozdovi pri nas. Kot smo danes že večkrat slišali, se vsaj na deklarativni ravni precej poudarja različne funkcije gozdov, se pravi od lesno proizvodne, do estetske, ekološke, socialne in tako naprej. Vendar kot opažamo v praksi, so pogosto nekatere izmed njih precej zapostavljene, kar je vsaj deloma posledica tega, da so nekompatibilne z nekaterimi drugimi funkcijami. Tu bi morda posebej izpostavil državne gozdove, od katerih bi lahko imeli državljani precej več koristi kot jih imamo trenutno. Če že govorimo samo o ekonomskih vidikih, torej proizvodne funkcije, sedaj od teh gozdov povprečen Slovenec dobi relativno malo. Sicer na podlagi koncesije za poseganje v te gozdove dobimo določen dohodek v državni proračun, zaradi česar potem plačujemo manjše davke, vendar je ta dohodek v bistvu precej manjši kot bi lahko bil in gre velik del dobička samo majhnemu delu prebivalstva v Sloveniji. Po drugi strani pa kot kaže zdaj že kar nekaj raziskav, se pa zaradi tega izkoriščanja gozdov zmanjšujejo nekatere druge funkcije, ki naj bi jih opravljali državni gozdovi in jih dajali družbi. Pri tem verjetno ni nezanemarljivo dejstvo, da sta za večino Slovencev</p>		

	<p>ohranjanje narave in zdravo življensko okolje ene od glavnih vrednot, ki jih imamo.</p> <p>Ko govorimo o zagotavljanju teh ostalih funkcij, ki jih dajejo državni gozdovi, je pri nas še precej neizkoriščenih možnosti, ki se tičejo gozdnih rezervatov, ki so dejansko ključni za mnoge izmed teh funkcij. Kar se tiče funkcije ohranjanja biotske pestrosti danes vemo, da kar nekaj ogroženih avtohtonih vrst v Sloveniji ne more preživeti v gospodarskem gozdu in dejansko izginejo iz ekosistema, ko se odločimo, da nek gozd začnemo izkoriščati s posekom. Tu ne gre za zanemarljive številke, govorimo o desetinah procentov naše avtohtone favne in flore vključno z glivami. V Sloveniji je danes nezamisljiv del vse biotske pestrosti vezan skoraj izključno na gozdne rezervate, drugi so izginili. Zaskrbljujoče je dejstvo, ki je bilo že prej izpostavljeno, da se površina gozdnih rezervatov v Sloveniji precej zmanjšuje in to kljub temu, da se skupna površina gozdov v Sloveniji zvišuje.</p> <p>Dodaten problem, ki se tiče gozdnih rezervatov, predvsem če govorimo o pragozdih ostankih v Sloveniji je, da so relativno majhni in razdrobljeni. Za bukov pragozd se ve, da je zaradi robnih efektov potrebno vsaj 150 ha površine, da bi lahko deloval v polnosti svojih funkcij in da se ohranijo vsi procesi, da je vsaj osrednji del popolnoma funkcionalen. Vemo pa, da pri našem največjem slovenskem pragozdu ne pridemo niti do 100 ha. Če bi zdaj ustanavljali neke nove rezevate, bi sicer državljeni izgubljali del davkoplachevskega denarja, ki bi ga lahko dobili s koncesijami, vendar se moramo zavedati, da gre tu vseeno za relativno majhne zneske. Od vseh obstoječih rezervatov, ki so v Sloveniji, je trenutno povprečen davkoplachevalec prikrajšan za približno 40 centov na leto iz koncesij, ki se tam ne obračunava.</p> <p>Ob vsej površini, s katero se radi pohvalimo v Sloveniji, bi si verjetno lahko privoščili vsaj en funkcionalen gozdni rezervat, ki bi posledično Slovincem nudil tudi številne ekosistemske storitve, predvsem pa bi prispeval k ohranjanju tistega najbolj ogroženega dela slovenske biotske pestrosti.</p>		
<p>13 3:17:00</p>	<p>Peter Zajc</p>	<p>Regionalna razvojna agencija za Koroško in konzorcij odprimopoti.si</p>	<p>Gorsko kolesarjenje v gozdnem prostoru.</p> <p>Lep pozdrav! Danes sem tu v imenu Regionalne razvojne agencije za Koroško in tudi v imenu konzorcija odprimopoti.si. Konzorcij združuje zdaj že 11 partnerjev s področja regionalnega razvoja, razvoja kolesarstva in turizma; od združenj, gospodarskih subjektov in pa nevladnih organizacij. Pri odprimopoti.si verjammo, da je gorsko kolesarjenje družbeno pomembna aktivnost, s številnimi multiplikativnimi učinki na družbo kot tako, od rekreativne, športne in turistične komponente. Obstoječa zakonodaja je razdrobljena in deloma med seboj si tudi nasprotujoča. Lansko leto je sprememba Zakona o ohranjanju narave uvedla predsenske odločbo, ki določa, da je kolesarjenje dovoljeno po utrjenih poteh v naravnem okolju v kolikor lastnik zemljišča in upravljalec temu ne nasprotujeta. Vidimo potrebo po tem, da bi bilo smiselno na tak način urediti tudi Zakon o gozdovih. V lanskem letu 2014 smo imeli dve taki srečanja tudi z vodstvom Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in vodstvom Zveze lastnikov gozdov, kjer je eden izmed sklepov oziroma skupnih točk bil, da je smiselno bolj poudariti, da se kolesarji po urejenih poteh gibamo na lastno odgovornost, s čimer bi v znatni meri pomirili nekatere bojzani lastnikov zemljišč. Apeliramo, da v pripravi zakonodaje obeh omenjenih zakonov, se nas tudi aktivno vključite.</p> <p>Pod drugo točko pa bi se rad navezal na teh danes že omenjenih 22 % državnih gozdov v smislu, ali ima država namen, in če ga ima, na kak način ima namen načrtno razvijati socialne funkcije na teh površinah? Bodisi v smislu neke strategije, izvedbenega načrta, vzpostavljanju</p>

	<p>rekreacijskih in turističnih poti v smislu upravljanja in usmerjanja tokov uporabnikov. Že danes omenjena Resolucija o nacionalnem gozdnem programu se je bežno dotaknila tega področja. Predvsem govori o velikih neizkoriščenih možnostih, dlje kot pa do omembe gozdnih učnih poti in posameznih turističnih kmetij pa v tistem koraku še ni šla.</p> <p>Za zaključek pa si bom dovolil skovati eno misel, za katero nisem čisto prepričan, da mi bo uspela. Sam sem geograf, ukvarjam se tudi z varstvom okolja in v današnji debati o zasebnem, o javnem, o skupnem interesu sem razmišljal v tej smeri: Poskušamo videt širšo sliko, obstoječe stanje v prostoru je pa samo odraz nekih res dolgotrajnih procesov v prostoru. Sam prihajam iz obrobja Pohorja. Na obrobju Pohorja so metamorfne kamnine, katerih starost geologi ocenjujejo na več kot 400.000.000 let. To je res zelo dolga doba. Ta geološka podlaga, kamnina, je bila osnova, da je tekom teh milijonov let nastala prst. In prst je tista, ki je omogočila, da je tam vegetacija in tudi gozd kot tak. In ko govorimo o lastnini se srečujemo vsaj po mojem prepričanju tudi s tem pogledom: Kaj pa si pravzaprav lahko lastimo? Ali si lahko lastimo vseh teh dobrih 400.000.000 let, ki so pripeljale do tega stanja? Osebnostno sem prepričan, da je zasebno lastnino potrebno spoštovati, hkrati pa je potrebno graditi na odgovornosti tako lastnikov kot tudi drugih uporabnikov tega prostora. Hvala za priložnost!</p>		
<p>14 3:21:27</p>	<p>Irena Šinko</p>	<p>Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije</p>	<p>Upravljanje z državnimi gozdovi po izteku koncesij.</p>
<p>Lepo pozdravljeni! Najprej bi se navezala na tri moje predhodnike, ki so razpravljali o državnih gozdovih in bi jim najprej rada odgovorila. In sicer zadeva je sledeča. Če želimo imeti v državnih gozdovih donos, potem moramo na drugi strani gledati, kako bo z izvajanjem vseh ostalih funkcij. Kajti v predavanju je bilo jasno povedano, da upravljanje ni samo posek in spravilo, ampak izvajanje vseh funkcij. Kot prvo se lahko v državnih gozdovih pogovarjamo o prihodku že ob sami izbiri drevja. Pri izbiri drevja se začne in potem lahko nadaljujemo. Če želimo ohraniti gozd v dobri kondiciji, potem moramo izvajati vse funkcije, torej tiste, ki so potrebne, in posledica tega bo manjši donos. Velikokrat smo se v letu 2013 zmanjšali s pomanjkanjem hlodovine. Žagarji so se večkrat pojavili na skladi, da ni hlodovine. V letu 2014 smo sekali več kot v ostalih letih tako v zasebnem kot v državnem gozdu. Probleme pri žagarjih smo reševali predvsem v državnem gozdu in zavedati se moramo, da če želimo imeti dobro predelovalno industrijo, torej da bomo imeli končne izdelke, potem bomo morali vsi za to poskrbeti in na koncu bo potrebno gledati, ali je pomemben prihodek ali delovna mesta ustvarjena za ta namen. Vse to bo v bodoče moralo vplivati na gospodarjenje z državnimi gozdovi.</p> <p>Povedano je bilo, da nimamo rezervatov. Vsi rezervati so v državnih gozdovih in tudi vse ekološke funkcije se tam izvajajo. Vsaka funkcija, ki je bila Skladu naložena, je bila v celoti tudi izvedena. Če kakšna ni bila, bi morali prositi, da to pojasnimo. Karkoli se torej tiče gospodarjenja z državnimi gozdovi v bodoče, bomo morali imeti v uvidu, da bomo lahko upoštevali vse te razloge na tak ali drugačen način.</p> <p>Poudarila bi samo še to, da je Republika Slovenija lastnik tako kot ostali lastniki in ga moramo tretirati enakovredno kot vse ostale lastnike, ki so tu danes razpravljali. Reupublika Slovenija mora za svoje premoženje skrbeti na tak način kot dober gospodar. Če imamo v državnih gozdovih rezervate, če imamo vse ekološke funkcije, upam da to izvajamo povsod. Sklad je tudi v preteklosti kupil vse varovalne gozdove in vse gozdove s posebnim namenom, ki so bili naprodaj. Torej tudi v tem primeru skrbimo za to, da gozdovi, v katerih je gospodarjenje omejeno, preidejo v državno last in se na ta način potem lahko ustvarjajo pogoji za izvajanje ostalih funkcij gozdov.</p> <p>Rada bi samo še zastavila vprašanje predstavniku ministrstva: V primeru da pride do izločitve gozdarskega dela Sklada, kaj bo dogajalo z</p>			

	ostalim delom Sklada in kot drugo vprašanje, kdo bo pokrival obveznosti denacionalizacije (vračanje v naravi, nadomestna zemljišča in odškodnine)?		
15 3:26:44	Franci Keber	Kevik d.o.o., Cerovec	<p>Gozd kot priložnost za razvoj podeželja v celoti. Kratka predstavitev projekta OZE-LESS - 5 letni razvojni plan (do 15min)</p> <p>Projekt obsega:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gospodarjenje z gozdom - z letom 2020 na novo postavljena lesna industrija (40.000 zaposlenih) - bio kmetijska pridelava in predelava s tržnimi verigami.. - kmečki turizem.. - za eno NUK električne in za dve NUK zelene toplotne energije.. - investicija se povrne največ v petih letih v celoti
	<p>Mi izhajamo iz podeželja, saj nekaj časa že živimo tam in kot podjetje, ki dolga leta nabira izkušnje v gospodarstvu in tehnologiji smo začeli gledati na stvar širše kot je le gozd in kmetijstvo, turizem. Začeli smo razmišljati o razvoju celote kot take, ker edino celota povezana med sabo za isti cilj, lahko da prave rezultate. Glede na izkušnje smo potem to združili in se pri tem zavedali, da rešitve za gozdove ni brez istočasne rešitve za lesno industrijo, skupaj s kmetijstvom, kmečkim turizmom, energetiko, od energetike neodvisnega podeželja in tega, da Slovenija postane brezogljiva država. Moramo se zavedati, da bo 2020 za Slovenijo prineslo hude obememnitve zaradi raznih ekoloških zadev, ki se zdaj sproščajo v zrak. V lesu je namreč ogromno CO₂ in če ga izvažamo, ne dobimo nič nazaj za njega. Les moramo predelati v izdelke. Naša zamisel projekta, ki se izključno veže na les in zeleno energijo, je prav ta, da iz tega lesa koristimo kot stranki odpadke beležimo tudi ogljik, predvsem gre to za bioogljik, ki pa je zelo pomemben za povezavo s kmetijstvom. Se pravi predstavlja za kmetijstvo to, kar uničijo suša, deževje- ogljik to zregulira. In v lesu kot v končnem stranskem odpadku ga je ogromno. S tem ta ogljik zelo kvalitetno vgrajujemo v zemljo in to zemljo tudi potem koristimo na popolnoma drugačen način in z drugačnimi učinki, z bistveno manj problemi z vodami. Dal bom samo en primer: 5 kg bioogljika na 1 m² je vedno dovoljen in samo koristi. 1 kg vpije 4 L vode, jo kontrolirano zadrži in počasi sprošča. Tu je izjemen prostor za razvoj bakterij in mikroorganizmov v tem bioogljiku in zračnost zemlje je potem popolnoma druga. To je samo ena zadeva o kateri bo treba krepko razmišljati.</p> <p>Projekt imamo sicer narejen za celo Slovenijo in to v takem stilu, da naj bi zaposlilo 40.000 do 50.000 ljudi, kot je prej povedala gospa iz Umanotere, na zelenih delovnih mestih. Poleg tega pa bi kmetijstvo z bioproizvodnjo in biognojili in biološkim principom gospodarjenja imelo čisto drugačen pristop k biološko proizvedeni hrani, ki bi jo lahko ponudila trgu. Naš projekt sledi temu, da je do 2020. leta možno v Sloveniji vzpostaviti to, kar smo v zadnjih 30 letih izgubili in kar je Avstrija pridobila tudi na račun našega lesa. Projekt se pelje pod oznako OZE-LES, kar pomeni Obnovljiva zelena energija – les, čeprav je tukaj les na prvem mestu, energija pa kasneje.</p>		
16	Andrej Kranjc		<p>Gozd, podnebne spremembe in podnebna pogajanja</p>
	Hvala lepa in hvala organizatorjem! Govoril bom na kratko o relaciji gozdovi – podnebne spremembe, predvsem o vlogi gozdov kot ponoru		

3:32:20

CO₂. Povečanje ponora na primer s povečevanjem lesne biomase na hektar obstoječih gozdov ali z zasajevanjem novih gozdov predstavlja dejanski odvzem CO₂ iz ozračja in temu pravimo tudi, da to ozračje vidi, se pravi da dejansko vpliva na podnebje. V sedanjem stanju, ko se trudimo zmanjšati emisije in omejiti naraščanje globalne temperature to pomeni pozitiven doprinos.

Določen problem pa predstavlja dejstvo, da se ponori v gozdovih ne morejo povečevati v nedogled, na primer zaradi staranja gozdov, gozdnih požarov, škodljivcev itd. Tako da to ne more iti čez vse meje. Drug problem pa predstavlja skrb mnogih, da bodo države na račun povečevanja ponorov, ki jih kot rečeno ne morejo povečevati v nedogled, da bodo zanemarile zmanjševanje dejanskih emisij, kar naj bi nas vodilo v nizkoogljično družbo. Gozdovi kot ponor, pa ne samo gozdovi, ampak tudi drugi ekosistemi, so omenjeni tudi v Konvenciji o podnebnih spremembah. Če citiram iz preambule, pravi: »Pogodbenice se zavedajo vloge in pomembnosti ponorov in zbiralnikov toplogrednih plinov za kopenske in morske ekosisteme«. In potem med obveznostmi, da »pogodbenice Konvencije spodbujajajo trajnostno uveljavljanje in spodbujajo in sodelujejo pri ohranitvi in izboljšanju ponorov in zbiralnikov vseh vrst toplogrednih plinov, vključno z biomaso v gozdovih in oceanih ter z drugimi kopenskimi, obalnimi in morskimi ekosistemi.« Ta pomen je spoznan in zapisan v Konvenciji.

V Kjotskem protokolu pa med drugim v tretjem členu pravi: »Za izpolnjevanje obveznosti po tem členu vsake pogodbenice iz Aneksa 1 (to so razvite države, med njimi tudi Slovenija) se uporabljajo neto spremembe emisij izvirov in vseh v ponorih odstranjenih toplogrednih plinov, ki so posledica spremembe rabe zemljišč in gozdarskih dejavnosti, omejenih na pogozdovanje, ponovno pogozdovanje in krčenje gozdov od leta 1990.«

O tem je bilo mnogo razprav tudi v Sloveniji, kako to upoštevati, kako dokazati, formalizirati, da je to dejansko posledica človekovih dejavnosti. To je bilo narejeno predvsem s sodelovanjem Gozdarskega inštituta Slovenije. Julija leta 2001 smo na zasedanju KOP6 (šeste konference pogodbenic) pripravili, na naslednjem zasedanju KOP7 pa sprejeli oziroma potrdili tabelo velikosti ponorov za vsako državo Aneksa 1, ki so jih lahko uveljavljale v prvem ciljnem obdobju 2008 – 2012. Za Slovenijo je mednarodna skupina ekspertov na osnovi javnih podatkov določila zgornjo mejo 18Gton ogljika, kar je 660.000 ton CO₂ letno. Na pogoajanjih sem kot predstavnik Slovenije, sklicujoč se na klavzulo, da lahko države zaradi posebnih okoliščin, problemov, ki jih imajo, dobijo večje dovoljene ponore, in sicer sem to uspel po več neuspešnih poskusih povečati na dvojno izhodiščno vrednost, kar predstavlja 1.320.000 ton CO₂ letno v prvem ciljnem obdobju. Glavni argument za to, ki sem ga navajal, da je Slovenija med vsemi temi tranzicijskimi državami, ki so imele obveznosti v prvem ciljnem obdobju, da so se emisije najmanj znižale s preходом na tržno gospodarstvo v Sloveniji, mislim da za okoli 12 %, v drugih državah pa za okoli 40 % - 70 %. In slovenske so kmalu zrasle na izhodiščne, tako da bi Slovenija morala emisije dejansko zmanjševati, medtem ko so jih druge države v tem obdobju lahko še mirno povečevale. S tem, da so drugim državam emisije bolj padle, je tudi gospodarstvo bolj trpelo in imelo izgubo, ampak na ta način smo si nekako olajšali izpolnitev obveznosti v prvem ciljnem obdobju. V denarju je to povečanje dovoljenega ponora za faktor dva pomenilo okoli 30.000.000 EUR. To nam je takrat zelo pomagalo, saj smo brez teh stroškov, seveda pa ne brez stroškov na sploh, lahko izpolnili svoje obveznosti za minus 8 % emisij toplogrednih plinov.

Osebnostno bi raje videl, da bi vsaj v bodoče zmanjševali dejanske emisije kot izrabljali gozdove, je pa dejstvo da gozdovi dejansko doprinašajo s tem povečevanjem ponorov k zmanjševanju podnebnih sprememb. V naslednjem ciljnem obdobju 2013 – 2020 je Slovenija v paketu EU in ponori tam niso zajeti. Samo v primeru, če EU ne bo izpolnila svojih obveznosti, kar je zelo malo verjetno, čisto nemogoče pa ni, potem bo vsaka država odgovorna zase in v tem primeru bodo za nas ponori spet pomembni in za vsako državo je dovoljeno 3,5 % izhodiščnih emisij, da

	se izkorišča kot ponori, medtem ko je imela Slovenija imela v prvem obdobju največ, to je 6,5 %. V EU so o tem potekala bilateralna pogajanja z državno komisijo, vendar niso bile zelo pripravljene drugim državam pomagat s klavzulami solidarnosti ali s tem, da bi imele skupen »pool« za te namene. Po novem sporazumu, ki bo sprejet decembra letos pogajanja še potekajo in se še ne ve, kakšna bo vloga ponorov.		
17	Dr. Nevenka Bogataj	Andragoški center Slovenije	Razumevanje vlog gozda v najširši javnosti
3:40:00	<p>Lepo pozdravljeni in hvala! Vračam se na sam začetek, na opredelitev skupnega pa niti ne na pravno ampak tisto vsebinsko - kaj v resnici skupno je? Ker postavljajo se, če prav razumem, pravila skupnega in želimo jih čutiti kot svoja in drug drugega opominjati, da veljajo, tako da je zelo pomembno, da nanje tudi zares vplivamo. V Sloveniji imamo izjemen zgled delovanja po skupnem, to so agrarne skupnosti. Od njih se lahko veliko naučimo, čeprav vse ne delujejo optimalno, imajo pa štiri značilnosti: Eno je to, da gre za množino, kar nas seveda ne preseneča. Ob vseh današnjih predstavitev sem bila torej presenečana, ko je posamezna skupnost, skupina poudarjala sebe. Jaz – lastnik, močan s pravico; jaz – strokovnjak, močan s svojim znanjem; jaz – politik, ki pravzaprav dovoljujem, želim, da mi govorite pa bom vendar imel zadnjo besedo pri odločanju. Skupno nisem jaz, skupno smo mi in v ta mi, in v ta mi morajo biti vključene ne samo tiste največje, najbolj reprezentančne skupine, ki pač po dolžnosti participacije morajo biti poslušane ne pa nujno upoštevane, ampak v to množino sodijo prav vsi. Tudi tist, nekdo je danes lepo rekel, manj glasni pa zato ne manj številčni, morda ne organizirani v neko organizirano obliko. Tudi ti lahko ogromno prispevajo s svojim znanjem, svojimi izkušnjami in s svojo voljo. Zato je potrebno prisluhniti tudi posameznikom in strokovnjakom in tudi ljudem iz preteklosti, ki jih danes ni tukaj. Lahko smo hvaležni, da je bilo pred 65 leti natanko takem času in s silno podobnim naslovom bilo organizirano zelo podobno posvetovanje. To je bilo leta 1941, pravzaprav tik pred aprilskimi dogodki, ki niso dovoljevali tiskane oblike teh ugotovitev in razmislekov. Zato zakonodajalcu in vsem vam toplo priporočam ta vir, katerega naslov je Naš gozd, izdala pa ga je Zveza gozdarskih društev Slovenije. Tukaj boste tudi našli misli in predloge, čeprav za neko drugo obdobje, nekih ljudi ki so veliko vedeli v gozdarstvu in so ga imeli radi.</p> <p>Pa da se vrnem v vsebinsko opredelitev skupnega: ne gre za vsoto posameznikov, ki jo lahko preštejemo, gre za bistveno več. Gre za to, da so ti posamezniki prepleteni, zato zavračam opredelitev, da je solastništvo isto kot skupno lastništvo. Solastniki so nekakšni vzporedni ljudje. Če živijo lokalno, so seveda prepleteni. Ni pa nujno, da živijo lokalno. Skupno lastništvo je bistveno več, je nenehno usklajevanje, medsebojno poznavanje, spodbujanje malce bolj neaktivnih in pa oviranje tistih, ki bi si na račun skupnega želeli napraviti zasebno korist. In to je v lokalnem okolju seveda možno, zato so stoletja tradicije agrarnih skupnosti tako zelo dragocena in to je bistveno lažje take anomalije – od neaktivnih in tistih, ki zastojkarsko lastno korist dobivajo iz skupnega kot na nekih višjih ravneh, recimo na državni ravni. To imamo vgrajeno v sebi, zato v svojih družinah sosekah, v službah vedno pogledamo ali so koristi in obveznosti pravično porazdeljene in to trenutno in v daljšem času. Zato je to tista vsebina skupnega, za katero bi želela, da smo pri pravih ravnanja z gozdom nanje zelo pozorni.</p> <p>Kako to skupno zares nastane? V samem uvodu v današnje srečanje je bilo rečeno: s prerivanjem, puljenjem moči, ki smo ji priča tudi v svoji lastni državi zadnjih 20 let. Ne, s prerivanjem za moč do skupnega ne bomo prišli. Kasneje je bil omenjen primer presečne množice med različnimi interesi. To je možno, je pa premalo kadar želimo upoštevati kar največ znanja, želja in potreb naših ljudi. Je pa predstavnik Oddelka za gozdarstvo povedal: z nenehnim trudom. To pa je tisto, kar nam kaže naša tradicija. S trudom, da se poslušamo, da se med seboj nenehno usklajujemo. Spet v družinah, sosekah pa tudi na tej ravni, predvsem pa s trudom, da poiščemo sinergije in komplementarnosti med seboj.</p>		

	Zato bom zaključila s svojimi priporočili za nadaljni proces v letošnjem letu. Ključno je, da se več poslušamo, navsezadnje imamo dve ušesi pa samo ena usta. Ključno je, da poslušamo vse te druge skupine, ki sem jih prej omenila. Ključno je, da z upoštevanjem povedanega regeneriramo zaupanje. Naši mladi nas opazujejo in se tega učijo. In če tega zaupanja ne bomo zgradili skozi generacije, bodo odšli. In da iščemo komplementarnost in sinergije. Predvsem pa da opazimo ključno grožnjo skupnemu: zastojkarstvo in prevlada profitne logike.		
18	Jože Prah	Zavod za gozdove Slovenije	Rad bi razpravljal širše, naslov Gozd je lep
3:46:35	<p>Spoštovane gospe in gospodje! Sam imam fantastično srečo, da lahko že več kot 30 let delam v gozdu kot revirni gozdar. Delam s podeželani, lastniki gozdov, ki jih je v Sloveniji več kot 400.000. Gozd je nedvomno zares nekaj velikega, on vedno daje. Njegove funkcije, vloge so fantastične. Mnogokrat se sprašujem se, ali se tega zavedamo, ali si spoznanje, da je gozd nekaj posebnega, priznamo le takrat ko ga ni več ali takrat ko nam prepovedo nabirati gozdne sadeže, se sprehajati v senci dreves, ali ko se v njem zgodi nekaj nevsakdanjega kot je žled, smrt pri podiranju ali neurejena gozdna infrastruktura itd. Želim poudariti, da gozd ni v krizi. Paradigma slovenskega gospodarjenja, ki temelji na trajnosti, sonaravnosti in večnamenskosti se izkazuje kot teorija, ki je odlična, preizkušena na modelih in se prepozna v naravnem okolju. Vprašanje pa je, kako najti sinergijo med vsemi poli, ali jo znamo in hočemo. V gozdarstvu ne moremo razmišljati za štiri leta, temveč mnogo dlje. Danes sekamo tisto, kar je ustvarjala narava in naši predniki, naši zanamci, sinovi ali vnuki pa bodo tisto, kar danes počnemo mi. Se zavedamo, da v zasebnih gozdovih v zadnjih letih skoraj ne izvajamo nege gozda? Da je država pripravljena vložiti za nego gozda kot pomoč zasebnim lastnikom gozda na leto le dober 1.000.000 eur?</p> <p>Država nudi lastnikom gozda svetovanje in še marsikaj. Prepričan sem, da imamo kvalitetno javno gozdarsko službo, ki se je kalila skozi desetletja. Danes je razbita s strani političnih hotenj. Ali hočemo razumeti, da je za gozd, lastnika in javnost najbolje takrat, ko se javna služba ne ukvarja sama s sabo, ne udinja političnim strujam in trepeče za preživetje. Ali hočemo razumeti, da se mora v gozdarstvu na enem mestu analizirati stanje, določiti cilje in ukrepati in kontrolirati. V tem ni nikakršne korupcije, temveč le velik in celosten pogled na gozd in gozdni prostor.</p> <p>Danes imamo različne službe za gozd, ki so neprimerno povezane, brez sinergije, po domače povedano zbanalizirane na pisanje papirjev. Kaj želim reči? Potrebujemo kvalitetne svetovalce predvsem na terenu, ki bodo opremljeni tako s tradicionalnimi kot inovativnimi zgodbami, s kvalitetnim znanjem. Danes pozabljamo na socialni moment tako gozda tako lastnikov in javnosti. Tega se lahko naučimo v pragozdu. Se znamo potopiti v gozd? Razvoj slovenske družbe bi lahko baziral na treh stebrih: hrana; gozd, voda, les in turizmu. Vsi trije stebri pa morajo biti podprti s socialnim kapitalom. Danes govorimo veliko o lesu. Veliko smo naredili v zadnjih nekaj letih. Država ponuja v naslednji perspektivi kakor tudi lokalne skupnosti mnogo več posluha, kot ga je bilo do sedaj. Ali bomo znali to izkoristiti in preprečiti subjektivni pohlep? Bomo znali se vsak pri sebi potrediti funkciji, fikciji povezovanja, združevanja in pa spoštovanja.</p> <p>Veseli me, da želi Državni svet s partnerji najti skupni kompromis. Prav je, da morda prav danes pod okriljem Državnega sveta določimo področja in jasno odgovorimo na vprašanja: zakaj, kdaj, kdo, kako, za koga in kaj so cilji.</p>		
3:51:47	Odgovor na vprašanje Irene		

	Šinko- za predstavnika ministrstva, odgovarja Miha Marenče		
	<p>Kar se tiče zakona, ki bo urejel gospodarjenje z državnimi gozdovi oziroma z gozdovi v državni lasti bo naše ministrstvo januarja pripravilo osnovna izhodišča, h katerim bodo povabljeni določeni razpravljalci in prav zagotovo bo Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov poleg. Zato danes na vsa tri vprašanja danes ne morem konkretno odgovoriti: kaj bo s kmetijskim delom Sklada, kaj bo z denacionalizacijskimi vlogami in kakšna bo vloga Sklada – ali bo to direkten prenos ali ne. Tega ne jemljite kot politični odgovor, ampak kot odraz dejanskega stanja, kjer pač pri priravi tega zakona smo.</p>		
3:52:56	Andrej Drapal		
	<p>Kot Ljubljčan in ne gozdar bi imel samo kratko refleksijo: zelo mi je bilo zanimivo vse skupaj poslušati. Govorimo o temeljnih predpostavkah gospodarjanja. Opazil sem, da tudi v tej družini prevladuje mnenje, da je lastnina breme. Da lastnina ni vrednost. Da je kapital breme. Da šele ko je kapital ali lastnina aktivirana preko trženjskih aktivnosti, se pravi aktivnosti človeka, človeškega uma, človeških... namenoma ne govorim rok, ker smo Slovenci s temi 4.000.000 rok zabluzili, oprostite. Zdaj govorimo o potencialu, ki je predvsem v glavi, potem pa s tem tudi kaj naredimo. Dokler kapital, lastnina ni oplemenitena, je to breme. In to je bilo zelo lepo povedano na začetku s primerjavo med dodano vrednostjo, ki se v gozdarstvu, z dodano vrednostjo, ki se ustvari v drugih delih gospodarstva, z dodano vrednostjo, ki se ustvari v Avstriji. Banki ni v interesu vlagati v slovenski potencial, ker se ta ne bo realiziral. Hočem povedati še enkrat to, da dokler se ne bo med lasniki in lastniki kapitala došlo, da je konec verige ljubezen do kupca tista, ki generira to dodano vrednost, toliko časa bodo drugi, kot v tem trenutku Avstriji, živeli od našega potenciala.</p>		
3:56:00	Jošt Jakša	MKGP	
	<p>Vsem razpravljalcem se bom zahvalil. Oba z državnim sekretarjem sva si vestno pisala ideje, stvari, ki jih bomo morali sami upoštevati. Nekaj stvari, ki so bile danes povedane, so netočne. Nekatere ideje so uresničljive že v okviru dosedanje zakonodaje. In tako kot je povedala kolegica Nevenka, verjemite, bomo odprti, se bomo potrudili, ampak treba je pa vedeti, da v tem procesu ni »jaz«, toda »mi« in to pomeni, da so tudi v rešitvi na koncu samo del jaza vsebovane. Ministrstvo bo šlo po tej poti, želim si še kakšne take razprave, je pa na koncu priprava predpisa oblastno dejanje, ki ga politika realizira v okviru svojih družbenih razmer, kajti tudi demokracija je s predpisom konec in začetek razprave, v okviru tistega, kar smo govorili, da je treba demokracijo tudi živeti. Upam, da bomo našli znotraj ministrstva čim večji konsenz z dobrim poslušanjem vseh, seveda pa z iskanjem rešive, ki bo dobra predvsem za celotni kompleks gozd. Morda še replika na gospoda Drapala: V Sloveniji se bomo po zgledu sosednjih držav morali orientirati, da se bomo naučili prodajati končne produkte, ne pa da bomo zgolj surovinska baza. Hvala!</p>		

